

Fifth Year B.A LL.B
Sem - X (Regular)
Marks: 60

Time: 2:00 Hours

- N. B.: 1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

60:40

Q. 1 Answer any six of the following in one or two sentences:

(12 Marks)

- State what is Patent of Addition.
- Explain Mareva Injunction.
- Give two examples of Certification Trade Mark.
- What is a Geographical Indication (GI)?
- Define Publication.
- What is passing off action?
- Explain importance of Intellectual Property Rights.
- What is False Trade Description under the Trade Marks Act, 1999?
- What is meant by the principle of National Treatment in the Paris Convention?
- What is non-working of a patent?

Q. 2 Write short notes on any two:

(12 Marks)

- Explain Intellectual Property and its types.
- World Intellectual Property Organization.
- Explain Remedies for infringement of Copyright.
- Government Use of patent.

Q. 3 Answer any two of the following situation problems:

(12 Marks)

- Alpha Motors Ltd. develops a new two-wheeler engine technology that improves fuel efficiency using a unique combustion mechanism. The company obtains a patent for this invention. A competing company, Beta Vehicles Pvt. Ltd., launches a motorcycle claiming to use a "different" technology but achieving similar results. Alpha Motors alleges that Beta's product infringes its patent and seeks an injunction. Beta argues that its technology is independently developed and does not fall within the scope of Alpha's patent claims.
 - According to the Indian Patents Act, discuss whether Alpha Motors is entitled to an injunction.
 - Discuss the defences available to Delta Motors in a patent infringement suit.
- Mr. B conceives an idea for a reality television show where law students compete through moot courts, client counselling rounds, and judgment writing. He submits a two-page concept note and format outline to the Copyright Office seeking registration. No scripts, dialogues, or episode wise structure are provided. Another producer later creates a similar show.
 - Mr. B claims copyright infringement based on his registration application, will he succeed?
 - Examine whether copyright registration can subsist in such an idea or format.

- c) Aurelia Creations has sold premium handbags under the registered trademark "AURELIA" since 2018. In 2026, Nova Edge Pvt. Ltd. launches a line of formal leather wallets named "AURELIA-N." The company wishes to file for registration of the trademark "AURELIA-N." While the products are different, some customers complain to Aurelia Creations about the poor quality of "AURELIA-N" wallets, mistakenly believing both companies are related.
- Advise Nova Edge Pvt. Ltd.: Will its application for registration of the mark "AURELIA-N" succeed under the *Trade Marks Act, 1999*?
 - If Nova Edge Pvt. Ltd. has applied for registration, what action can Aurelia Creations take under the *Trade Marks Act, 1999*?
- d) Dr. Anil, an environmental scientist, develops a portable water filtration straw called "Solar-Purify." It uses a specific, newly discovered chemical resin filter combined with a UV-light chamber powered by a small solar strip.
- Can Dr. Anil apply for a patent for the "Solar-Purify" water filtration straw?
 - Which feature of the "Solar-Purify" straw makes it eligible for patent protection?

Q. 4 Write any two of the following:

(24 Marks)

- According to Patent Act 1970, what is a patentable subject matter? Explain Provisional Specification and Complete Specification.
- What is the significance and need of Trade Mark. According to Trade Marks Act, 1999, what is subject matter of Trade Mark? Explain types of Trade Marks.
- What is copyright infringement under the Copyright Act, 1957. Explain the Exceptions under section 52 of the Act.
- Explain the history of international conventions - GATT, WTO and TRIPS, in relation to the Intellectual Property.

वेळ: 2:00 तास

गुण: 60

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात

प्र. 1 खालीलपैकी कोणत्याही सहा ची उत्तरे एक किंवा दोन वाक्यात द्या:

(१२ गुण)

- a) 'जोडण्याचे पेटंट' (Patent of addition) म्हणजे काय ते सांगा.
- b) 'मारेवा मनाई हुकूम' स्पष्ट करा.
- c) 'प्रमाणन व्यापार चिन्ह' याची दोन उदाहरणे द्या.
- d) 'भौगोलिक मानांकन' म्हणजे काय?
- e) 'प्रकाशन' याची व्याख्या द्या.
- f) 'पासिंग ऑफ' कारवाई म्हणजे काय?
- g) बौद्धिक संपदा अधिकारांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- h) व्यापार चिन्ह कायदा, १९९९ अंतर्गत 'खोटी व्यापार वर्णन' म्हणजे काय?
- i) पॅरिस कन्व्हेंशनमधील 'राष्ट्रीय वागणूक' या तत्वाचा अर्थ काय?
- j) पेटंटचे 'काम न करणे' म्हणजे काय?

प्र. 2 कोणत्याही दोनवर लहान टिपा लिहा:

(१२ गुण)

- a) बौद्धिक संपदा आणि तिचे प्रकार स्पष्ट करा.
- b) जागतिक बौद्धिक संपदा संघटना (WIPO).
- c) कॉपीराइट (हक्कप्रदान) उल्लंघनावरील उपाय स्पष्ट करा.
- d) पेटंटचा सरकारी वापर.

प्रश्न 3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन परिस्थिती समस्यांची उत्तरे द्या:

(१२ गुण)

- a) 'अल्फा मोटर्स लि.' ने इंधन कार्यक्षमता सुधारणारे एक नवीन दुचाकी इंजिन तंत्रज्ञान विकसित केले आहे आणि त्याचे पेटंट मिळवले आहे. एक प्रतिस्पर्धी कंपनी 'बीटा व्हेइकल्स प्रा. लि.' ने "वेगळे" तंत्रज्ञान वापरल्याचा दावा करत तत्सम निकाल देणारी मोटारसायकल लाँच केली. अल्फा मोटर्सने दावा केला की बीटाच्या उत्पादनामुळे त्यांच्या पेटंटचे उल्लंघन झाले आहे आणि मनाई हुकूम मागितला. बीटाचा युक्तिवाद आहे की त्यांचे तंत्रज्ञान स्वतंत्रपणे विकसित केले आहे.
 - i. भारतीय पेटंट कायदानुसार, अल्फा मोटर्स मनाई हुकमासाठी पात्र आहे का? चर्चा करा.
 - ii. पेटंट उल्लंघन खटल्यात 'डेल्टा मोटर्स' (बीटा) कडे कोणते बचाव उपलब्ध आहेत?
- b) श्री. बी यांनी एका रियालिटी टेलिव्हिजन शोची संकल्पना मांडली जिथे कायद्याचे विद्यार्थी मूट कोर्ट आणि निकाल लेखनाद्वारे स्पर्धा करतील. त्यांनी नोंदणीसाठी फक्त दोन पानांची संकल्पना नोट सादर केली. कोणतीही पटकथा किंवा संवाद दिले नाहीत. नंतर दुसऱ्या निर्मात्याने तसाच शो तयार केला.
 - i. नोंदणी अर्जाच्या आधारावर श्री. बी यांचा कॉपीराइट उल्लंघनाचा दावा यशस्वी होईल का?
 - ii. अशा कल्पनेमध्ये किंवा फॉर्मॅटमध्ये कॉपीराइट नोंदणी असू शकते का याचे परीक्षण करा.

- c) 'ऑरिलिया क्रिएशन्स' २०१८ पासून "AURELIA" या नोंदणीकृत ट्रेडमार्क अंतर्गत हँडबॅग विकत आहे. २०२६ मध्ये, 'नोव्हा एज प्रा. लि.' ने "AURELIA-N" नावाने पाकीट (wallets) लाँच केली आणि नोंदणीसाठी अर्ज केला. ग्राहक दोन्ही कंपन्या संबंधित असल्याचे समजून तक्रार करत आहेत.
- नोव्हा एज प्रा. लि. ला सल्ला द्या: त्यांचा "AURELIA-N" मार्क नोंदणी अर्ज व्यापार चिन्ह कायदा, १९९९ अंतर्गत यशस्वी होईल का?
 - ऑरिलिया क्रिएशन्स यावर कोणती कायदेशीर कारवाई करू शकते?
- d) डॉ. अनिल या पर्यावरण शास्त्रज्ञाने "सोलर-प्युरिफाय" नावाचा एक पोर्टेबल पाणी गाळण्याचा स्ट्रॉ विकसित केला आहे. यामध्ये नव्याने शोधलेल्या विशिष्ट 'केमिकल रेझिन फिल्टर'चा आणि सौर ऊर्जेवर चालणाऱ्या 'युव्ही-लाईट चेंबर'चा वापर केला आहे.
- डॉ. अनिल "सोलर-प्युरिफाय" या जलशुद्धीकरण स्ट्रॉसाठी पेटंटसाठी अर्ज करू शकतात का?
 - "सोलर-प्युरिफाय" स्ट्रॉचे कोणते वैशिष्ट्य त्याला पेटंट संरक्षणासाठी पात्र ठरवते?

प्र. ४ खालीलपैकी कोणतेही दोन लिहा:

(२४ गुण)

- पेटंट कायदा १९७० नुसार, 'पेटंटयोग्य विषय' काय आहे? तात्पुरते तपशील आणि पूर्ण तपशील स्पष्ट करा.
- व्यापार चिन्हाचे महत्त्व आणि गरज काय आहे? व्यापार चिन्ह कायदा, १९९९ नुसार व्यापार चिन्हाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- कॉपीराइट कायदा, १९५७ अंतर्गत 'कॉपीराइट उल्लंघन' म्हणजे काय? कलम ५२ अंतर्गत अपवाद स्पष्ट करा.
- बौद्धिक संपदेच्या संदर्भात आंतरराष्ट्रीय करार - GATT, WTO आणि TRIPS चा इतिहास स्पष्ट करा.
